

In usus necessarios, cum glutinoso morbofo. Quod fatali idiotarum, & medicastro-
rum, errore nimis crebrum.

MORBI EX ALCALINO
SPONTANEO.

76. **N**onnullae plantae scatent materia, quae sponte corrupta non accescit, nec coit, sed resolvitur in foetidum volatile, pingue Alkali: tales omnes fere Aromaticae valde acres. Has vero raro assumunt tanta copia, ut morbum creent ex suo ingenio. Sin autem id contigerit, pertinebit ad acre alcali oleosum.

77. Ex animalium partibus confecta nostra liquida varia sunt: 1. pro varietate alimenti, quo se sustinent, 2. pro varietate partis, quae assumitur.

78. Animalia enim, quae herbis & aqua aluntur, chylum acidum, vel facile acescentem, adeoque & tale lac, habent; quod in nobis suam sequens indolem vegetabili nutrimento simillima patrat. Vid. (61 ad 76.) & lentam materiem caseo presso similem in primis viis creat; quae singularis hic viscerum species.

79. Quae aliis nutriuntur animalibus, omnes succos facile alcaliscentes habent.

80. Si alimenta, vi nostri corporis,
(58.)

(58.) eo sunt redacta, ut jam liquores fecerint, quales in corpore sano & robusto inveniuntur, post abstinentiam a cibo potuque per viginti horas; tum, si sibi relinquuntur in quiete, & calore, vel etiam si moventur valide, naturam adipiscuntur ubique eandem putredinis incipientis.

81. In alimentis vero ex aliis animalibus, jam statim, ante mutationem corpori nostro adscribendam, illa in putredinem vergens indoles sponte adest.

82. Putredo haec (80. 81.) significat eam conditionem humorum, cujus praesentia aqua multum exhalat; Salina materies attenuata, acido orбата, vel & mutata, a terra, oleoque suo, separata, fit acris, volatilis, alcalina; Oleosa pariter, una parte tenuior, terra orba, sali illi acris permista, acris, volatilis, foetens evadit; altera autem olei pars, terrae aqua, sale, & oleo priori orbae permista tenacissime, abit in atram, densam, immedicabilem, foecem.

83. Insecta, pisces, amphibia, animalia, volatilia, repentia, gradientia, nantantia, homines denique, ex propria sua natura, in hanc putredinem (82.) sponte vergunt semper, aescunt nunquam.

84. Hujus putredinis (82.) antecedentes

tes causae sunt: 1. cibi ex aliis animalibus comestis, excepto lacte herbaceo (78.) maxime, ex insectis, piscibus, avibus rapacibus ex vegetabilibus alcaliscentibus. 2. abundantia boni sanguinis, vel si jam putredini ille proximus. 3. virtus magna vasorum, viscerum, (50. ad 54.) bilis. 4. Stagnatio, vel nimia agitatio, torpente, vel incitato animali motu. 5. Calor ingens diu & multum conciliatus corpori.

85. In primis viis facit sitim, prostratum appetitum, ructus nidorosos, graveolentiam tabidi, corruptique, fordes ori, linguae, palato, faucibus, amarescentes putridas, nauseam, vomitum putrefactae biliosae materiei, horrorem adversus omnia, nisi aquosa, vel acida, cruditatem putridam, diarrhoeam biliosam, dolores Iliacos inflammatorios, caloris molesti sensum.

86. In sanguine producit dissolutionem ejus putridam; acrimoniam alcalinam oleosam volatilem; ineptitudinem ad nutriendum; aptitudinem ad consumendum; minimorum vasculorum destructionem; hinc omnes actiones solidarum & liquidarum partium turbat, depravat, destruit; unde circulatio, secretio, excretio variat; tum febres ardentes, urinae & omnia secreta putrida, inflammationes, suppurationes,

tiones, gangraenae, sphaceli, mors.

87. Ex his (76. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86.) denuo diagnosis & prognos aequae, ac Curatio morbi liquido conspicitur.

88. Quae perficitur 1. alimentis, potibusque, cito acescentibus, vel jam acidis, quo farinosa in aqua cocta, vel ad initium corruptionis digesta, lac ejusque producta herbacea, fructus horaei, horum acidi crudi, vel fermentati vinosi, acetosive, succi. 2. acidis medicamentis ex vegetabilibus crudis, vel fermentatis, aut salibus & sulphure vi ignis in acida conversis. 3. Salinis alcali absorbentibus, ut est sal gemmae, marinus, & nitrosus. 4. Aquosis diluentibus. 5. lenibus obtundentibus, qualia farinosa vegetabilia emulsa, vel decocta, sunt; & laudatissimae boli, acidulo balsamico facta, & demulcentissimo viscido, constantes. 6. Saponaceis abstergentibus acidis suboleosis, oxymelle, sapis acetosis. 7. quiete, somno, balneo vaporis, fomentisve.

89. Unde patet ubi, & cur acidus ructus nidorosus sequens bonus? cur, & quibus convalescentibus salis ammoniaci sapor molestus? cur sudor acidum spirans acutus salutaris? quae acrimonia acida, alcalina, biliosa, oleosa sit? Qui morbi

propria significatione putridi dici queant? Cur illi fortissimis, plethoricis, praecipue? an unquam in homine vivente ulli humores jam vere alcalini reperti sint? rarissime: expertus loquor. Urina in vesica, diu retenta, aut in calculo rariore absorpta, forte, aliquando, eo pervenire queat. Aliter mors ante fit, tabefactis per acria, necdum alcalina, pulposis vitalium extremis.

90. Hinc tandem scitur, quid mali faciat nimius vel minor liquorum circulationum motus, & quantum ejus effectus variet pro varietate loci, ubi haerent, & humorum, in quos agit? quae a stagnante, vel ab extravasato, nocumenta? imo neque obscura hinc ratio ortus viscosi glutinis, quo lentescunt humores nostri; dum spissa decocta ex animalibus diuturna elixatione parata, nimia ingeruntur copia: aut etiam, tum tegumenta animalium, horumque lentae, tenacesque, partes extremae, avidius assumuntur, aut diutius: etenim alia hinc pituitosi indoles, & distincta ab illa, quae jam exposita in fine (75.)

91. Pertractatis morbis Solidi, & Fluidi simplicissimis seorsum, agendum sequitur de iis, qui in Solido & Fluido conjunctim occurrunt simplices quam maxime.

DE